

סיכום תוצאות הדו"ח

אדום=נמצאו חריגות בבדיקות/לא בוצעו בדיקות כנדרש **ירוק**=בבדיקות שקיבלנו לא היו חריגות ורוד= לא ניתן לקבוע על סמך המידע שקיבלנו/לא קיבלנו מידע

מ.ס'	שם מפעל וסוג התעשייה	מספר המדידות הסביבתיות שקיבלנו עבור השנים 2009-11	המדידות הסביבתיות שנמצאו בהן חריגות מהתקן	שיעור החריגות מהתקן	המדידות הסביבתיות שנמצאו בהן ערכים מעל רמת הפעולה	מספר הביולוגיות שקיבלנו עבור השנים 2009-11	הביולוגיות שנמצאו בהן חריגות	שיעור החריגות מהתקן	האם המפעל שיתף פעולה עם עורכי הדו"ח	סיכום/מסקנות
1.	אבן קיסר- שיש	120	32 (26%)	עד פי 3.6 סטירן עד פי 5.9 סיליקה	68 (56%) סטירן וסיליקה	154	9 (6%)	עד פי 1.9 סטירן	לא	המפעל נמצא בפקוח שוטף ע"י משרד הכלכלה. למרות זאת, הבדיקות מראות חריגות מתמשכות במשך שנים. משרד הכלכלה מסר כי נשקלים נגדו הליכים משפטיים
2.	בית החולים פוריה	62	12 (19%)	עד פי 2.9 איזופלורן עד פי 1.12 טולואן עד פי 13.5 סבופלורן עד פי 22 עץ קשה	20 (32%) פורמלדהיד וקסילן			ב"ח לא נדרש לבצע ניטור ביולוגי כי החריגות סביבתיות היו או בחומרים שאין עבורם בדיקות ביולוגיות בישראל או בחומרים שזמן החשיפה אליהם היה מועט.	לא	העובדים נחשפים למספר חומרים מסוכנים אך לא מתבצעות בדיקות רפואיות לעובדים.
3.	וישיי ישראל- אלקטרוניקה	32	6 (19%)	עד פי 4.7 קולופוני עד פי 336 עופרת במשטח	-			העובדים במפעל נחשפים לניקל וקסילן אבל המפעל לא נדרש לבצע ניטור ביולוגי עבורם כי לא נמצאו חריגות בבדיקות הסביבתיות. החריגות בעופרת היו על המשטחים ולכן אין דרישה לניטור ביולוגי. לגבי קולופוני, אמנם היו חריגות בבדיקות הסביבתיות אבל אין בדיקות רפואיות לחומר זה בישראל.	לא	העובדים חשופים לחומרים שלא נבדקים בבדיקות רפואיות
4.	חד אסף-פלדה- מחזור מתכות	915	15 (1.6%)	עד פי 1.19 ארסן עד פי 1.6 ברזל אוקסיד עד פי 2.2 חלקיקים עד פי 6 כרום שש עד פי 2.7 מנגן עד פי 14.8 פחמן שחור עד פי 1.1 סיליקה עד פי 1.8 קדמיום עד פי 9 עופרת אנאורגנית מהתקן דאז	35 (3.8%) 3 ארסן 5 ברזל אוקסיד 5 כרום שש 1 פחמן שחור 2 סיליקה 2 קדמיום 7 עופרת אנאורגנית 1 אבץ אוקסיד	3 כרום 9 עופרת	לא היו חריגות מהתקן אבל ב 3 בדיקות עופרת נמצאו ערכים מעל הרמה בכלל האוכלוסייה.	לא	אין שום התאמה בין מספר הבדיקות הרפואיות שנעשו ובין החומרים שהיו בהן חריגות סביבתיות ובין מספר העובדים במפעל. המשמעות היא שרוב העובדים לא נבדקים, וגם כשעושים זאת, לא נבדקים כל החומרים.	

¹ משרד הכלכלה נמסר: "על פי בדיקתנו, עובדים במפעל חוד פלדה, שנחשפו לארסן על פי ממצאי הניטור הסביבתי, נבדקו בבדיקות רפואיות ולא נמצאו להם ממצאים חריגים בבדיקות הטוקסיקולוגיות".

5.	טאור ג'אז-אלקטרוניקה	123	1 (0.8%)	עד פי 35.6 חומצה גופרתית	2 (1.6%)	24 בדיקות שתן לארסן	1 חריגה 2 מעל הערך הכללי באוכלוסיה	פי 1.09 ארסן ²	לא
6.	טמבור עכו-צבעים	130	6 (4.6%)	עד פי 1.3 טולואן עד פי 1.07 מתיל איזובוטול קטון מהתקן הישן עד פי 4.08 עופרת כרומאט עד פי 3 תערובת ממיסים	10 (7.7%) 4 טולואן 1 מתיל איזובוטול קטון 1 עופרת כרומאט 1 מתיל אתיל קטון	45 כרום 58 עופרת 58 טולואן 19 קסילן וקסילנים 5 סטירן 57 הרעלת עופרת	חריגה אחת בסמן ביולוגי לחשיפה לטולואן	פי 1.23 חומצה היפורית, סמן לחשיפה לטולואן	לא
7.	דפוס ידיעות תקשורת	11	0	-	0	לא נדרש	לא נדרש	לא נדרש	כן
8.	כרמוכרום-ציפוי מתכות	81	0	-	0	לא נדרש ניטור ביולוגי לכרום, קסילן וטולואן מאחר ולא היו חריגות בבדיקות הסביבתיות	לא נדרש	לא נדרש	כן
9.	פזקר-מוצרי איטום	4	0	-	0	167 טולואן ³	0	-	לא
10.	פיניציה-ייצור זכוכית	70	9 (12.8%)	עד פי 1.93 סיליקה עד פי 1.56 עופרת בעור	13 (18.5%) סיליקה	0 נדרש לקסילן אך לא בוצע כי החריגה היתה בודדת	לגבי עופרת משטחים אין צורך בבדיקות רפואיות לעובדים לגבי סיליקה- ניתן לאתר רק בצילומי ריאות וזה נעשה רק במקרים מיוחדים	לגבי עופרת משטחים אין צורך בבדיקות רפואיות לעובדים לגבי סיליקה- ניתן לאתר רק בצילומי ריאות וזה נעשה רק במקרים מיוחדים	לא
11.	פישר דרמה וייפס-מגבונים לחים	35	0	-	2 אבק כותנה ואמוניה	לא נדרש	לא נדרש	לא נדרש	כן
12.	פרוטרום עכו-תמציות טעם	3	3 (100%)	עד פי 39 מהערך הסביבתי לחלקיקים בלתי מוגדרים	-	306 טולואן ⁵ 8 קסילן 3 טריכלוראתילן	3 (0.09%) סמן לטולואן בשתן	עד פי 1.05	מספר הבדיקות הסביבתיות שמצאנו הוא מועט מאד אבל נמצאו בהן חריגות קשות

² להשערת משרד הכלכלה, החריגות בארסן מקורן במזון של העובדים ולא מהמפעל
³ לא ברור מדוע בוצע ניטור ביולוגי לטולואן אם לא היו חריגות. המידע שקיבלנו היה חלקי מאד ולכן אין אפשרות לקבוע
⁴ חלקיקים בלתי מוגדרים ספציפית PNOS - Particulate (insoluble) not otherwise specified - בעבר PNOS הוגדרו כחלקיקים מטרידים, חלקיקים בלתי מסווגים, אבק מטריד (nuisance dust). התנאים להכללת חומר כ-PNOS: (1) לא נקבע לגביו ערכי חשיפה מומלצים; (2) חומר שאינו מסיס או מסיסותו במים (או בנוזלי הריאה) נמוכה; (3) בעלי רעילות נמוכה (אינם ציטוטוקסיים, גנטוטוקסיים או פעילים כימית עם נוזלי הריאה, לא פולטים קרינה מייננת, לא גורמים לסנטיציזיה אימולוגית ולא גורמים להשפעות רעילות למעט תופעות דלקתיות או העמסה על הריאות (lung overload)).
⁵ לא ברור מדוע בוצע ניטור ביולוגי לחומרים הנ"ל. לפי תשובת משרד הכלכלה, המפעל ביצע באופן וולנטרי

13.	קליל תעשיות- פרופילי אלומיניום	21	0	-	0	לא נדרש ניטור ביולוגי לקסילן מאחר ולא היו חריגות בבדיקות הסביבתיות	חלקי
14.	ש. לרנר- דפוס	39	0	-	מתיל אקרילט 1 (2.5%)	לא נדרש מאחר ולא היו חריגות בבדיקות הסביבתיות.	כן
15.	IMC יציקות- אלומיניום	35	5 (4.2%)	עד פי 2.96 סיליקה עד 2.5 אלומיניום	7 (7.1%) סיליקה	אין בדיקות רפואיות לאלומיניום וסיליקה	לא
16.	פי.סי.בי אלקטרוניקה	65	4 (6.2%)	עד פי 98 קולופוני	6 (9.2%) עץ רך ופורמלדהיד	1 עופרת בדם לא בוצע ניטור ביולוגי לחומרים שנמצאו בהם חריגות בניטור הסביבתי	לא
17.	מחצבת גולני- מחצבה	0	-	-	-	לא מבצעים בדיקות רפואיות לסיליקה	לא
18.	פרי ניר- שימורים	0	המפעל נדרש לבצע רק בדיקות רעש				לא
19.	אלסט- צביעה וגימור מתכת	0	לפי נתוני המעבדה הארצית ¹ ותשובת משרד הכלכלה, המפעל עשה בדיקות סביבתיות לראשונה ב 2013 (המפעל קיבל רישיון עסק כבר בשנת 2004) והן היו תקינות.				לא
20.	מחלבת תל יוסף	0	לפי תשובת משרד הכלכלה נמצאו חריגות רק בניטורים של חלקיקים בלתי מסווגים (אבקת חלב) ורעש. לחלקיקים אין בדיקות רפואיות. אין דרישה לניטור סביבתי או ביולוגי תקופתיים.				לא
21.	מחלבת תנובה אלון תבור	0	לפי תשובת משרד הכלכלה המפעל אין במפעל חשיפה לגורמים מזיקים פרט לרעש.				לא
22.	אמיד דוד- דפוס	0	לפי תשובת משרד הכלכלה בסוף קיבלו בקשה לרישיון עסק רק ב 2012 (המפעל עבד כבר שנים). מביקור המפקח במקום התגלו ליקויים גיהותיים רבים, לרבות אי ביצוע סקר מקדים וניטורים. המפעל נדרש לתקן את הליקויים. המשדר לא נתן אישור לרישיון עסק למפעל.				לא

לא ברור מדוע המפעל לא נדרש לעשות בדיקות עבור חומרים שנדרשים ממפעל קליל שהעיסוק שלו דומה: ממיסים אורגניים- אתיל בנזן, בוטיל אצטט, קסילן	לא	לפי תשובת משרד הכלכלה המפעל ביצע ניטור סביבתי תעסוקתי בשנת 2003 לאלומיניום ולגרפיט ולפי התוצאות לא היה צורך בניטורים תקופתיים סביבתיים ובבדיקות רפואיות לעובדים.	0	פרופאל-פרופילי אלומיניום	.23
המפעל לא נדרש לעשות בדיקות למרות שהוא עושה שימוש בחומרים מסוכנים	לא	המפעל נדרש לבצע בדיקות רעש בלבד ⁶	0	נילית-טקסטיל	.24
	לא	המפעל נדרש לבצע בדיקות רעש בלבד	0	סנפרוסט-מזון	.25
המפעל התחיל לעשות בדיקות רק שנים אחרי שהתחיל לעבוד	לא	לפי תשובת משרד הכלכלה רק בסוף 2012 (המפעל עובד כבר שנים) נודע להם על קיומו בעקבות בקשה לרישיון והמפעל נדרש לבצע סקר מקדים לאיתור החומרים שיש לנטר.	0	אר.בי. מטל פניש-עיבוד מתכות	.26

⁶ באופן כללי, עובדים בתעשיית הטקסטיל יכולים להיות חשופים לטמפרטורות גבוהות, לתהליכי צביעה, לכימיקלים המבוססים על פורמלדהיד, אמוניה, חומצה אצטית, לאבק כותנה תוך כדי טיפול ועיבוד של הכותנה. אבק כותנה יכול להכיל מספר רב של חומרים כולל שאריות צמחים, חלקיקי קרקע, סיבים, חיידקים, חומרי הדברה ומזהמים אחרים שמצטברים על הכותנה בזמן גידולה, איסופה, ואחסונה.